

Évközi 20. vasárnap

Jn 6,50–59

„Én vagyok az élő kenyér”

A János-evangélium legvitatottabb szakaszát olvashatjuk. Bultmann egyszerűen szentségtani szempontból 2. századi betoldásnak nevezi, mely nem eredeti eseményre megy vissza, hanem csak teológiai célból íródott, hogy megértesse az Eucharisztia-tant. Ma már a legtöbb kutató nem vallja ezt a nézetet, de a kemény bírálat a szöveg hagyományozási folyamatának pontosabb megismerésére sarkallta a kutatókat. Azt a valós eseményt, amely e szöveg mögött áll, magyarázni kellett az Evangélium olvasóinak is. Jézus közlése saját testéről mint kenyérről nagy vitát váltott ki a hallgatóságában. A fő kérdés: vajon Jézus a kafarnaumi beszédben szölte-e az Eucharisztia-ért, vagy sem? Abban biztosak lehetünk, hogy Jézus nem akart szentségtani magyarázatot adni arra, amit csak feltámadása után érthettek meg az emberek, de beszélt a tömegnek messiási elképzeléseiről – nem a tömegek anyagi felemelkedését szolgálta, hanem lelki fejlődését kívánta elősegíteni. Jézus saját személyét akarta megértetni velük, a „teológiai beszédben”, amelyet abban a biztos tudatban mondott, hogy csak a feltámadása után fogják megérteni. A beszéd a megelőző jézusi jel, a kenyérszaporítás magyarázataként született meg. Az evangélista kafarnaumi beszéde azonban magán hordozza a megértett Jézus élményét is, azaz összekapcsolja a kenyérszaporítást és Jézus keresztdozatát. Jézus nemcsak mint tanító áll a hallgatóság elé, hanem mint aki a hit krízisében aktív segítséget kíván nyújtani övéinek. Elfogadása vagy elutasítása lényegesen befolyásolja a vele kapcsolatba kerülő emberek jövőjének sorsát.

Az élő kenyér és az élő víz kifejezésekkel csak János evangéliumában találkozunk. Az élő víz kettős jelentésű, egyrészt forrásvizet jelent, másrészt olyan vizet, amely a szellemi, lelki szomjúságot oltja. Az élő kenyérről is ezt gondolhatjuk, olyan kifejezés, amelyet Jézus használt, és amelynek jelentésével a hallgatóság akkor éppen úgy nem volt tisztában, mint a számáriai asszony az „élő víz” jelentésével. De az élő kenyér kifejezés ráirányítja a figyelmet a Jézussal való kapcsolatteremtés új formájára. Nemcsak a szavakon, nemcsak a tanításon keresztül, hanem az életmódon keresztül is. Az

utolsó vacsora szavai igen szépek, de valaminek még lenni kellett, hogy ezeket a szavakat szentségi módon értelmezzék Jézus feltámadása után.

Amikor Jézus tanítását elsajátítjuk, amikor erről elmélkedünk, egészen mást teszünk, mint amikor Jézust a kenyér és a bor színe alatt vesszük magunkhoz. Racionalizálódó és mítosztalanított világunkban külön vallási fejlődési szintnek számít a szentségekkel való élés jelentőségének felfedezése. Ezt már János felismerte, amikor kimondta: „Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok a véréét, nem lesz élet bennetek” (6,53). Szentáldozási tapasztalatok nélkül érthetetlen allegória a szőlőtő és szőlővessző hasonlat. A 3-4. század görög teológusai fejtették ki, mit jelent az embernek, amikor az Úr lelke jelen van, és működik az egyénben és az egyházban is. Mindez akkor történik meg, amikor az egyház tagjai összegyűlnek, hogy ne önmagukat, hanem a keresztény közösséget létrehozó Istent ünnepejjék, akinek hatása működése nélkül, lelkileg mindannyian halottak vagyunk. Egyikünk sem tud élő kenyérré válni, akármilyen lelki nagyságra tesz szert, de minél inkább lelkileg felnöttekké válunk, annál inkább érezzük: rászorulunk az „élő kenyér” életető erejére.

A Jézusban maradók imája

Jézusom, gyakran megütközünk szavaidon! Talán nem is csoda. Enni a testedet, inni a véredet! Köszönöm, hogy az egész életedet adod értünk, és táplálsz vele minden nap. Az egészséget adod, és tőlünk is ezt kéred! Add, hogy benned maradjunk, hogy azután téged másoknak tudjunk adni! Amen.